

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه الزهرا (س) شهرستان شیراز

تحقیق پایانی سطح ۲ (کارشناسی)

عنوان :

علل نفوذ و گسترش شیعه در میان ایرانیان

استاد راهنما:

سرکار خانم رضوی

استاد داور:

جناب آقای طلعتی

پژوهشگر:

سیده هدی موسوی

اللهم
إذَا سأعْنَاهُ
مِنْكَ مُسْعَدٌ
أَوْ مُنْهَى

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه الزهرا (س) شهرستان شیراز

تحقیق پایانی سطح ۲ (کارشناسی)

عنوان :

علل نفوذ و گسترش شیعه در میان ایرانیان

استاد راهنما:

سرکار خانم رضوی

استاد داور:

جناب آقای طلعتی

پژوهشگر:

سیده هدی موسوی

تابستان ۹۴

بسهنه‌حال

تحقیق پایانی با عنوان علل نفوذ و گسترش شیعه در میان ایرانیان که توسط پژوهشگر محترم سرکار خانم سیده هدی موسوی برای دریافت دانشنامه سطح ۲ (کارشناسی) تدوین شده است. توسط هیئت داوران مورد ارزیابی قرار گرفته در تاریخ ..... با کسب رتبه ..... پذیرفته شده است.

استاد راهنما، سرکار خانم نجمه رضوی ؛

استاد داور؛

مدرسه علمیه الزهراء(س) شهرستان شیراز

مهر و امضاء مدیر مدرسه

محمدیه

خدا! اگر برای خواستن درمانه شوم، بارا ه پرسیدن راند نم، تو مرا به اصلاح کارم راهنمایی
فرما و جانم را به آنچه مایه رسکاری من است مدایت کن، که چنین کاری از راهنمایی های تو
بدور و از کفایت تو ناشناخته نیست.

- .٤١. زنجانی، محمود، **تاریخ تمدن ایران باستان**، تهران، نشر آشیانه کتاب، ۱۳۸۰.
- .٤٢. زرین کوب، عبدالحسین، **کارنامه اسلام**، تهران، نشر امیرکبیر، ۱۳۶۲.
- .٤٣. زاهدی، سید یاسین، **بررسی احوال فرزندان امام موسی کاظم و نقش آن در تاریخ تشیع**، قم، نشر مصطفی، ۱۳۹۰.
- .٤٤. سلطانی، مصطفی، **امامت از دیدگاه امامیه و زیدیه**، تهران، نشردانشگاه ادیان و مذاهب، ۱۳۸۷.
- .٤٥. سبحانی، جعفر، **منشور جاوید**، ج ۸، قم، مؤسسه امام صادق (ع)، ۱۳۸۳.
- .٤٦. **فروغ ادبیت**، ج ۲، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۷.
- .٤٧. شفائی، محسن، **شئون ولایت**، تهران، متین، ۱۳۵۷.
- .٤٨. شاکرین، حمیدرضا، **چرا دین؟ چرا اسلام؟ چرا تشیع؟**، قم، نشر معارف، ۱۳۸۷.
- .٤٩. **پرسش هاوپاسخ های دانشجویی**، قم، نشر معارف، ۱۳۸۷.
- .٥٠. **ادیان و مذاهب**، قم، نشر معارف، ۱۳۸۷.
- .٥١. شریفی، احمد حسین، **خردورزی و دین باوری**، تهران، کانون اندیشه جوان، ۱۳۸۵.
- .٥٢. صفا، ذبیح الله، **تاریخ سیاسی و اجتماعی و فرهنگی ایران از آغاز تا پایان عهد صفوی**، تهران، نشر فردوس، ۱۳۷۶.
- .٥٣. صفت گل، منصور، **ساختار نهادو اندیشه دینی در ایران عصر صفوی**، تهران، نشر رسا، ۱۳۸۱.
- .٥٤. طباطبایی، سید محمد حسین، **شیعه در اسلام**، قم، دارالتبليغ اسلامی، ۱۳۴۸.
- .٥٥. **تفسیر المیزان**، سید محمد باقر موسوی همدانی، ج ۱۴ و ۱۷، قم، نشر اسلامی، ۱۳۸۶.
- .٥٦. طبری، محمد بن جریر، **تاریخ طبری**، ترجمه ابوالقاسم پاینده، ج ۵، تهران، نشر اساطیر، ۱۳۶۲.
- .٥٧. طبرسی، فضل بن حسن، **مجمع البیان**، ج ۲۳، ترجمه علی کاظمی، تهران، نشر فراهانی، ۱۳۶۳.

- .۵۸. عمید، حسن،**فرهنگ فارسی عمید**، تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۲.
- .۵۹. فرمانیان، مهدی،**درسنامه تاریخ و عقاید**، قم، نشر ادیان، ۱۳۸۶.
- .۶۰. فrai، RیcharD،**میراث باستانی ایران**، ترجمه مسعود رجب نیا، تهران، علمی و فرهنگی، ۱۳۷۸.
- .۶۱. فضایی، یوسف،**دانشنامه مذاهب اسلامی**، ج ۱، تهران، نشر سیمرغ، ۱۳۸۹.
- .۶۲. قریشی، سید علی اکبر،**قاموس قرآن**، ج ۳، ۴، تهران، دارالکتب، ۱۳۸۶.
- .۶۳. قدیانی، عباس،**کورش کبیر (بنیانگذار امپراتوری هخامنش)**، تهران، فرهنگ مکتوب، ۱۳۸۹.
- .۶۴. کاشفی، محمد رضا،**کلام شیعه (ماهیت، مختصات و منابع)** ، تهران، فرهنگ و اندیشه اسلامی ۱۳۸۶،
- .۶۵. کریستنسن، آرتور آمانویل،**ایران در زمان ساسانیان**، ترجمه غلام رضا رشید یاسمی، تهران، نشر دنیای کتاب، ۱۳۶۸.
- .۶۶. گیرشمن، رومن،**ایران از آغاز تا اسلام**، ترجمه محمد معین، تهران، علمی و فرهنگی، ۱۳۸۰.
- .۶۷. لوکونین، و. ک،**تمدن ایران ساسانی**، ترجمه عنایت الله رضایی، تهران، علمی و فرهنگی، ۱۳۶۵.
- .۶۸. لاهیجی، عبدالرزاق بن علی،**گوهر مراد**، مقدمه نویس زین العابدین قربانی لاهیجی، تهران ،نشر سایه ۱۳۸۳.
- .۶۹. لیشی، سمیره مختار،**جهاد الشیعه فی العصر العباسی الاول**، ترجمه محمد حاجی تقی، تهران، نشر شیعه شناسی، ۱۳۸۴.
- .۷۰. لایپیدوس، ایرام،**تاریخ جوامع اسلامی از آغاز تا قرن هجدهم**، ترجمه محمود رمضان زاده، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۷۶.
- .۷۱. مظفر، محمدحسین،**تاریخ شیعه**، ترجمه سید محمد باقر حجتی، تهران، فرهنگ اسلامی ۱۳۸۷،
- .۷۲. محرومی، غلام حسن،**تاریخ تشیع از آغاز تا پایان غیبت صغیری**، قم، مؤسسه آموزشی

- وپژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۷.
- .۷۳. مطهری، مرتضی، **جهان بینی توحیدی**، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۷۸.
- .۷۴. سیری در نهج البلاغه، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۷۹.
- .۷۵. آشنایی با قرآن، ج ۱۴ و ۱۵، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۷۹.
- .۷۶. مجموعه آثار استاد شهید، ج ۳ تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۷۹.
- .۷۷. شرح منظومه، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۷۹.
- .۷۸. عدل الهی، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۷۹.
- .۷۹. کلیات علوم اسلامی، ج ۲، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۸۱.
- .۸۰. یاداشت های استاد مطهری، ج ۸، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۷۹.
- .۸۱. مصباح یزدی، محمد تقی، **معارف قرآن (مشکات)**، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۹۱.
- .۸۲. آموزش عقاید، تهران، نشر بین الملل، ۱۳۸۹.
- .۸۳. مشکور، محمد جواد، **فرهنگ فرق اسلامی**، مشهد، بنیاد پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۸۷.
- .۸۴. محمدی ری شهری، محمد، **عدل در جهان بینی توحید**، قم، انتشارات یاسر، بی تا.
- .۸۵. موسوی بجنوردی، کاظم، **ایران (تاریخ، فرنگ، هنر)**، تهران، دایرة المعارف، ۱۳۸۴.
- .۸۶. محمدی ملایری، محمد، **تاریخ و فرهنگ ایران در دوران انتقال از عصر ساسانی به عصر اسلامی**، ج ۱، تهران، نشر توس، ۱۳۷۵.
- .۸۷. محمدی، محمد، **فرهنگ ایرانی پیش از اسلام**، تهران، نشر دانشگاه تهران، ۱۳۵۴.
- .۸۸. محدثی، جواد، **خردورزی**، مشهد، آستانه قدس رضوی، ۱۳۸۸.

- .۸۹. مرقاتی، طه، جهان شمولی اسلام و جهانی سازی، بی جا، نشر فجر اسلام، ۱۳۸۲.
- .۹۰. میر احمدی، مریم، تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران در عصر صفوی، تهران، نشر امیرکبیر، ۱۳۷۰.
- .۹۱. مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، قیام عاشورا در کلام و پیام امام خمینی (ره)، بی جا، نشر عروج، ۱۳۷۴.
- .۹۲. محمدی اشتهرادی، محمد، رابطه ایران با اسلام و تشیع، تهران، نشر برهان، ۱۳۷۷.
- .۹۳. معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، تهران، اشجاع، ۱۳۸۸.
- .۹۴. نولدکه، تئودور، تاریخ ایرانیان و عرب‌ها در زمان ساسانیان، ترجمه عباس زریاب، نشر انجمن آثار ملی، ۱۳۵۸.
- .۹۵. نصری، عبدالله، انتظار بشر از دین، تهران، مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، ۱۳۸۶.
- .۹۶. نیازمند، سید رضا، شیعه در تاریخ ایران، تهران، نشر قلم نوین، ۱۳۸۳.
- .۹۷. ناصری داودی، عبدالمجید، تشیع در خراسان عهد تیموریان، مشهد، نشر آستانه قدس رضوی، ۱۳۷۸.
- .۹۸. وکیلی، هادی، تعامل اسلام و ایران در گستره تاریخ، ج ۱، تهران، نشر معارف، ۱۳۸۶.
- .۹۹. ولایتی، علی اکبر، پویایی فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، ج ۲، تهران، وزارت علوم خارجه، ۱۳۹۰.
- .۱۰۰. هوار، کلمان، ایران و تمدن ایرانی، ترجمه حسن انشوشه، تهران، نشر امیرکبیر، ۱۳۸۴.
- .۱۰۱. یعقوبی، ابن واضح، تاریخ یعقوبی، ج ۲، ترجمه محمد ابراهیم آیتی، تهران، نشر علمی و فرهنگی، ۱۳۶۲.

منابع عربی

- .۱۰۲. ابن ندیم، محمد بن اسحاق، الفهرست، بیروت، دارالمعرفه، بی تا.

- .١٠٣. ابن منظور، محمد بن مكرم، لسان العرب، ج١٢، ٦، ٧، بيروت، دارصادر، ١٤١٤ق.
- .١٠٤. اصفهانی ، حسين بن راغب ،المفردات فی غریب القرآن، دمشق ، دارالعلم الدارالشامیه ١٤١٢ق.
- .١٠٥. بحرانی،سید هاشم بن سلیمان،غایةالمرام،ج٣،محقق سیدعلی عاشور،بیروت، مؤسسه تاریخ العربی، ١٤٢٠ق.
- .١٠٦. جوهری فارابی ، اسماعیل بن حماد ، تاج الغه و صحاح العربیه ، ج٣، مکتب التحقیق بدار احیاء الثرات العربی ، ص٧٦٢.
- .١٠٧. شهرستانی،محمد بن عبدالکریم،الملل ونحلل،ج١،علی قاعور،بیروت،دارالمعرفه بی تا.
- .١٠٨. طریحی، فخرالدین،مجمع البحرين،ج٦،تهران،مرتضوی، ١٣٧٥،ص٨٦.
- .١٠٩. عاملی،محمدبن حر ،وسائل شیعه،ج١٥،قم،آل بیت، ١٤٠٩ق.
- .١١٠. فراهیدی، خلیل بن احمد،العين،ج٢، ٧، قم، هجرت، ١٤١٠ق.
- .١١١. مفید،محمدبن محمدنعمان،الاعتقادات،ج٥،بیروت،دارالمفید، ١٤١٤ق.
- .١١٢. احتصاص،قم،کنگره شیخ مفید، ١٤١٣ق.
- .١١٣. مصطفوی، حسن،التحقیق فی کلمات القرآن الکریم، ج٥، ٦، ٥ تهران، کتاب، ١٣٦٠.
- .١١٤. مجلسی،محمد باقر،بحارالانوار،ج١٧،بیروت، مؤسسه الوفاء، ١٤٠٤ق.
- .١١٥. نجاشی،احمد بن علی، رجال نجاشی،قم،نشر اسلامی، ١٣٦٥.
- .١١٦. یمانی ، علی بن ولید ، تاج العقاید ومعدن الفواید،محقق عارف تامر، بیروت، مؤسسه عزالدین ، ١٩٦٠ میلادی.

فهرست مجلات، مقالات، سایت ها و نرم افزار

- .١١٧. فصل نامه علمی-پژوهشی شیعه شناسی، سال هشتم، شماره ٣٠، ١٣٨٩.